

ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດເພື່ອແກ້
ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕົກຄ້າງຢູ່
ສປປລາວ

National Regulatory
Authority for UXO/Mine
Action in the Lao PDR

ສະຖິຕິຕົວເລກທາງການ ແລະ ວຽກງານຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງ ການແກ້ໄຂ ບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕົກຄ້າງ ຢູ່ ສປປ ລາວ

- ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດໜຶ່ງດຽວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກລະເບີດບິມບີ ຫຼາຍທີ່ສຸດ ໂດຍສະເລ່ຍ ໃສ່ຫົວຄົນ ໃນປະຫວັດສາດ.
- ປະມານ 25% ຂອງຈຳນວນບ້ານ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງຖືກປົກຄຸມໂດຍ ລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ
- ຫຼາຍກວ່າ 580.000 ຖ້ຽວບິນໄດ້ນຳເອົາລະເບີດມາຖິ້ມໃສ່ຜືນແຜ່ນດິນ ຂອງ ສປປ ລາວ.
- ລະຫວ່າງປີ 1964 ຫາ 1973, ລະເບີດຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກວ່າໂຕນໄດ້ຖອກເທລົງໃສ່ດິນລາວ.
- ລະເບີດ ກະປາງ ຫຼື “ບິມບີ “ (ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາຮູ້ດີ) ແມ່ນ ລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ສ່ວນຫຼາຍ ທີ່ຍັງຄົງຄ້າງຢູ່.
- ລະເບີດ ບິມບີ ຫຼາຍກວ່າ 270 ລ້ານໜ່ວຍ ໄດ້ຖອກເທລົງໃສ່ ຜືນແຜ່ນດິນຂອງ ສປປ ລາວ
- ຄາດກະວ່າປະມານ 30% ຂອງລະເບີດປະເພດນີ້ ຍັງບໍ່ທັນແຕກ
- ຄາດວ່າມີຫຼາຍກວ່າ 80 ລ້ານໜ່ວຍ ທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ແລະ ຍັງຕົກຄ້າງຢູ່ ສປປ ລາວ ພາຍຫຼັງສົງຄາມສິ້ນສຸດລົງ.
- ທົ່ວປະເທດລາວ ທັງໝົດ 17 ແຂວງ ແມ່ນຖືກກະທົບ ຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຕົກຄ້າງເຫຼົ່ານັ້ນ
- 41 ເມືອງຂອງ 46 ເມືອງທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ຢູ່ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕົກຄ້າງ.
- ປະຊາຊົນ ຫຼາຍກວ່າ 50.000 ຄົນ ຖືກບາດເຈັບ ແລະ ລົ້ມຕາຍ ຈາກ ອຸປະຕິເຫດລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນລະຫວ່າງປີ 1964 ຫາ 2008.
- ໃນຈຳນວນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ມີ 20.000 ຄົນ ຖືກບາດເຈັບ ແລະ ລົ້ມຕາຍ ທີ່ເກີດຈາກອຸປະຕິເຫດລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ໃນຊ່ວງຫຼັງສົງຄາມ ລະຫວ່າງ ປີ 1974-2008.

ໃນຈຳນວນ 50,000 ຄົນ ແບ່ງສາເຫດອັດຕາບາດເຈັບລົ້ມຕາຍດັ່ງນີ້:

- 60% ແມ່ນຖືກລົ້ມຕາຍ
- 40% ແມ່ນຖືກບາດເຈັບ
- 23% ແມ່ນເດັກນ້ອຍ
- 13% ແມ່ນຜູ້ຍິງ
- 15% ສາຍເຫດຈາກ ບິມບີ
- 20.000 ກວ່າຄົນ ແມ່ນລອດຊີວິດຈາກອຸປະຕິເຫດ

ໃນຈຳນວນ 20.000 ຄົນທີ່ລອດຊີວິດຈາກ ອຸປະຕິເຫດນັ້ນມີ:

- 13,500 ຄົນ ສູນເສຍແຂນຂາ
- 25% ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ລົ້ມຕາຍ ແມ່ນຢູ່ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ
- 12% ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ລົ້ມຕາຍ ແມ່ນຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ
- ຕາມການລາຍງານ ໃນຮອບ 10 ປີ ແມ່ນມີຜູ້ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 300 ຄົນຕໍ່ປີ
- ໃນຫຼາຍທິດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ, 30% ຂອງຈຳນວນຜູ້ຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ລົ້ມຕາຍ ແມ່ນເກີດຈາກອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດ ບົມບີ.
- ໃນທິດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ, 40% ຂອງຈຳນວນຜູ້ຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ລົ້ມຕາຍ ແມ່ນ ເດັກນ້ອຍ.

ການປະຕິບັດງານເພື່ອການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ, ໃນຊ່ວງປີ 1996 ຫາ 2009 ຄື:

- ໄດ້ທຳລາຍລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຈຳນວນ 1,090,228 ໜ່ວນ ເຊິ່ງປະກອບມີ :
 - ທຳລາຍ ບົມໃຫ່ຍຈຳນວນ 5,242 ໜ່ວຍ
 - ທຳລາຍ ບົມບີຈຳນວນ 480,297 ໜ່ວຍ
 - ທຳລາຍ ລະເບີດຝັງດິນ (ມິນ) ຈຳນວນ 6, 095 ໜ່ວຍ
 - ທຳລາຍສຳພາວູດອື່ນໆຈຳນວນ 597,405 ໜ່ວຍ
- ໄດ້ກວດກູ້ເນື້ອທີ່ດິນທາງພົມດິນຈຳນວນ 23,070 ເຮັກຕາ, ເຊິ່ງປະກອບມີຄື:
 - ດິນກະສິກຳ ຈຳນວນ 15,931 ເຮັກຕາ
 - ດິນພັດທະນາ ຈຳນວນ 7,139 ເຮັກຕາ
- ໄດ້ມອບເນື້ອທີ່ດິນກວດກູ້ແລ້ວເພື່ອນຳໃຊ້ໃນຈຸດປະສົງຕ່າງໆ ຈຳນວນ 914 ເຮັກຕາ, ໂດຍຜ່ານການສຳຫຼວດທາງດ້ານວິຊາການ ມີ:
 - ດິນກະສິກຳ ຈຳນວນ 746 ເຮັກຕາ
 - ດິນພັດທະນາ ຈຳນວນ 168 ເຮັກຕາ
- ໄດ້ປະຕິບັດ ການລົງຢັ້ງຢືມຢາມ ໃຫ້ການສຶກສາ ຄວາມສ່ຽງໄພຕໍ່ ລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ຈຳນວນ 12,039 ບ້ານ. (ໃນນັ້ນປະກອບມີການລົງຢັ້ງຢືມຢາມຄືນອີກ).

* ໃນເມື່ອກ່ອນຈຳນວນເມືອງທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ທີ່ໄດ້ລະບຸ ຢູ່ໃນເອກະສານຕ່າງໆມີ 47 ເມືອງ. ແຕ່ໃນປີ 2009 ເມືອງ ບໍລິຄັນ, ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ ທີ່ນອນຢູ່ໃນ 47 ເມືອງທຸກຍາກແຕ່ກ່ອນນັ້ນ, ແມ່ນໄດ້ຖືກປະກາດໃຫ້ເປັນເມືອງ ທີ່ພົ້ນຄວາມທຸກຍາກແລ້ວ.

** ເມືອງທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ແມ່ນຖືກກຳນົດໃນ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ຂອງ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ.

ເພັດສະຫວ່າງ ສຸນນະລາດ

ເອກະສານອ້ງອີງ:

- ກອງທັບອາກາດ ອາເມລິກາ, ກອງທັບເຮືອ ອາເມລິກາ, ຂໍ້ມູນຖິ້ມລະເບີດຂອງກອງທັບອາກາດ ຫຼວດນາມໃຕ້ ແລະ ກອງທັບອາກາດລາດຊະອານາຈັກ ລາວ - ຂໍ້ມູນລວບລວມມາຈາກ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດ ເພື່ອການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ.
- ບົດລາຍງານຂະແໜງການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ - ຂໍ້ມູນລວບລວມມາຈາກ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດເພື່ອການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ.
- ບັນທຶກຂອງສະພາຕ່ຳ ອາເມລິກາ - ມີຢູ່ໃນ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງ ແຫ່ງຊາດເພື່ອການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ.
- ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດປະຊາກອນລາວ - ມີຢູ່ໃນ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງ ແຫ່ງຊາດເພື່ອການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ.
- ບົດຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບ ຜົນກະທົບຂອງລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ຕໍ່ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຂອງອົງການ ສາກົນ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການ ແຫ່ງປະເທດ ເບັນຊິກ (HIB), ປີ 1997.
- ບົດລາຍງານການສຳຫຼວດແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ແລະ ບາດເຈັບຈາກ ລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ໃນທົ່ວປະເທດ ໄລຍະ 1, ໂດຍ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງ ແຫ່ງຊາດເພື່ອການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ, ວຽງຈັນ, ເດືອນທັນວາ 2009.
- “ກ້າວເດີນຢູ່ໂລກນີ້ຢ່າງປອດໄພ” ການເອົາໃຈໃສ່ ຂອງສະຫະລັດ ຕໍ່ການກວດກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ ໂດຍ ຫ້ອງການໂຄງການກວດກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ, ສຳນັກງານ ກິດຈະການ ການເມືອງ-ທະຫານ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ສະຫະລັດ, ວໍຊິງຕັນ ດີ. ຄີ. ກໍລະກົດ 2009.
- ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນທົ່ວຂະແໜງການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ, ໂດຍ ໂລເບີດ ກຼີບຟິນ, ໂລເບີດ ຄີເລ ແລະ ເພັດດາວັນ ໄຊຍະສຸກ, ວຽງຈັນ, ກໍລະກົດ 2008.
- ຕົ້ນສະບັບແຜນສຶກສາ: ເຊື່ອມສານການພັດທະນາໃນດ້ານກະສິກຳ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ອົງການ ໄຈກາ, ວຽງຈັນ, ຕຸລາ 2001.

ປັບປຸງຫຼ້າສຸດ: 2 ມິຖຸນາ 2010